

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . " 120—
četrt leta . . . " 60—
za mesec . . . " 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . " 200—
četrt leta . . . " 100—
za mesec . . . " 35—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marjinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i.
vor dopisnica ali znak. — Dopis.
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino s nakaznico.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
visok ter 35 mm
za enkrat 2 K
Pavšalni franke
Ljubljana.

Nemiri v Italiji.

Splošna stavka v zasedenem ozemlju.

Rim, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Vслед pasivne rezistence kovinarjev, ki se je razvila v izporo, je prišlo v celi Italiji do velikih izgrediv. Delavci so zasedli tvornice in mislilni inženirje, da so se jim pokorili. V mnogih mestih je moralo posredovati vojaštvo z orožjem. Žrtve so številne. Položaj je skrajno napet in je pričakovati še nadaljnjih spopadov.

Albanci pripravljajo nove napade.

Skoplje, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Albanci, ki so se umaknili pred našimi četami v notranjost albanskih gor, so se začeli v pokrajini med Tirano in Elbasanom vnovič zbirati. Pridružili so se jim precej močni oddelki Albancev, ki so jih nabrali albanski in italijanski agenti med gorskimi plemeni. Kljub vsem dementijem iz Italije, je brezdvomno, da organizirajo vstaje čete italijanski častniki. Albanci imajo tudi močno artilerijo. Dosedaj še ni bilo mogoče dognati v katero smer nameravajo svoj napad ponoviti. Iz raznih znamenj bi

Trst, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Danes je bila proglašena splošna stavka za celo zasedeno ozemlje. Povod stavki so dale neurejene razmere, ki postajajo za pogajanja za določitev meje, bodo pa z vso vneto uveljavljali svoje zahteve po meji, ki poteka bolj proti vzhodu. 2. Razorožitev prihaja šele tedaj v poštev, ko bo razorožila vsa Evropa. 3. Vojno odškodnino in povračila plačata stranki druga drugi. 4. Rusiji se dovoljuje, da trgnje z Nemčijo po železnici proti Kraljevo — Bialystok, izvzeto na te orožje in strelivo. Železnica ostane pod poljskim nadzorstvom. 5. Samoodločba za male narode med Poljsko in Rusijo se zadržuje in izvede. 6. Rusija mora vrniti vse imetje in vrednosti Poljakov, ki so se odvedle na Rusko za prejšnjih carističnih vlad.

se dalo sklepati, da topot ne bodo vpadli v Makedonijo, ampak proti severu v Crno goru.
Beograd, 3. septembra. Iz Podgorice poročajo: Vzdolž levega brega Bojane se vidi veliko zbiranje Arnavtov in veliko šotorov. Mohamedanec, ki je prišel iz Skadra, pripoveduje, da italijanske oblasti dobavljajo municijo Albancem.
Beograd, 3. septembra. Iz Skadra se poroča, da vlada v Tirani nadaljuje teror nad prebivalstvom, ki ni njenega mišljenja. Požiganja, umori in aretacije so na dnevnem redu.

Narodno predstavništvo.

Beograd, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Po čitanju zapisnika včerajšnje seje so prišle na dnevni red prošnje in pritožbe raznih poslancev. Posl. Knežević je stavil na ministra Draškovića vprašanje glede razpusta novozvoljenega obč. odbora v Beogradu. Drašković mu je pojasnil, da se je obč. odbor razpustil z vednostjo in pritrditvijo vseh ministrov. On sam da te postopal zakonito. —

Po 10 minutnem odmoru je prešla skupščina na volitev predsednika parlamenta. Glasovalo se je tajno, z listki. Glasov je dobil Vukdelić 120, praznih glasovnic je bilo oddanih 19, po 2 sta dobila pod Tadić in Medaković, 1 Petrović. Ker se je ugotovilo, da zbornica nima kvoruma, se je nato seja zaključila. Prihodnja seja v soboto ob 9. predpoldne. Dnevni redi isti.

ZA DOLOČITEV NAŠIH MEJ.

LDU Beograd, 2. sept. Predsednik razmiselnih komisij za določitev bolgarsko-jugoslovanske meje, general Dušan Stefanović odpotuje v Pariz, da se udeleži skupne seje vseh delegatov in mednarodni komisiji za določitev te meje. Ko bo ta mednarodna komisija končala svoje delo v Parizu, se začne v Carigradu delovanje komisije za določitev naše meje z Bolgarsko.

LDU Beograd, 2. sept. Romunska vlada je predlagala naši vladi, naj se čimprej imenuje skupna komisija za določitev romunsko-jugoslovanske meje. — Meja med Jugoslavijo in Avstrijo bo določena do 1. novembra. — Kar se tiče meje z Italijo, je to odvisno od neposrednih pogajanj, ki se bodo nemara kmalu začela med italijanskim zunanjim ministrom grofom Sforzo in ministrom za zunanje stvari dr. Trumbićem.

MINISTER KOROŠEC V MARIBORU.

Maribor, 3. sept. (Izvirno poročilo.) Prometni minister dr. Korošec, ki je v sled bolezni nastopil dopust, je dosel včeraj v Maribor, kjer ostane tako dolgo, dokler ne okreva.

ČEŠKO - JUGOSLOVANSKA TRGOVSKA POGAJANJA.

LDU Beograd, 2. sept. Pogajanja s Češkoslovaško republiko, ki so se te dni obnovila, vodijo z naše strani finančni minister in strokovnjaki ministrstva za trgovino. Zastopniki Češkoslovaške republike so pristali na to, da se poveča količina koka in premoga, ki ga ima dobavljati Češkoslovaška. Kot kompenzacija pa se zahteva od nas 8000 vagonov pšenice. Naši zastopniki so pristali na to, da se izvaža 5000 vagonov pšenice Pogajanja se nadaljujejo.

TRUMBİĆ V LONDONU

LDU Dunaj, 3. sept. »Mittagszeitung« javlja, da je jugoslovanski minister za zunanje stvari dr. Trumbić dosel v London, kjer se bo pogajal glede razdelitve avstro-ogrškega trgovinskega brodograja.

ZAHTEVA ZA IZROČITEV VOJNIH KRIVCEV.

LDU Dunaj, 3. sept. »Politische Korrespondenz« javlja: Avstrijska vlada je dobila od vrhovnega sveta noto, ki vsebuje zahtevo italijanske in jugoslovanske vlade po izročitvi vojnih krivcev. V noti se imenuje brez razlike državljani bivše avstro-ogrške monarhije, predvsem člani bivše avstro-ogrške vojske, vendar tudi nekaj civilnih oseb, ne da bi se oziralo na sedanje državljanstvo. Zahteve drugih držav se baie ne bodo več naznani, ker je medtem potekel tok enega meseca po veljavnosti državne pogodbe saintgermanske.

WRANGLÖV PORAZ NA KUBANU

Curich, 3. sept. (Izvirno poročilo.) Ruska delegacija v Londonu je prejela sledeče poročilo: Wranglovi oddelki, ki so bili poslani na Kuban, so popolnoma uničeni. Rdeče čete so jim onemogočile povratek, zalele njih glavni stan in jih po kratkem boju potolkli do zadnjega moža. Wrangel se drži samo še v nekaterih odsekih na Krimu.

POGAJANJA SE VRŠE V RIGI. POLJSKI OPTIMIZEM.

Dunaj, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Po poročilih iz Varšave je ruska sovjetska vlada sprejela predlog, da se vršijo pogajanja med Rusijo in Poljsko v Rigi. Varšavski politični krogi so zelo optimistični in menijo da se bo tekom enega tedna sklenilo premirje, največ tekom enega meseca na že podpisal mir. Ob delegaciji hosta imeli polna pooblastila.

POLJSKI PREDLOGI PRI POGAJANJH V RIGI.

LDU London, 3. sept. Poročevalac »Daily Expressa« javlja iz Varšave, da bo poljska vlada pri pogajanjih v Rigi stavila tele protipredloge: 1. Poljaki sprejemajo Curzonovo mejo kot podlago za pogajanja za določitev meje, bodo pa z vso vneto uveljavljali svoje zahteve po meji, ki poteka bolj proti vzhodu. 2. Razorožitev prihaja šele tedaj v poštev, ko bo razorožila vsa Evropa. 3. Vojno odškodnino in povračila plačata stranki druga drugi. 4. Rusiji se dovoljuje, da trgnje z Nemčijo po železnici proti Kraljevo — Bialystok, izvzeto na te orožje in strelivo. Železnica ostane pod poljskim nadzorstvom. 5. Samoodločba za male narode med Poljsko in Rusijo se zadržuje in izvede. 6. Rusija mora vrniti vse imetje in vrednosti Poljakov, ki so se odvedle na Rusko za prejšnjih carističnih vlad.

KMEČKA VSTAJA V JUŽNI RUSIJI.

Basel, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Nacional Zeitung poroča iz Helsinkforsa, da so se v pokrajini Volge vrnili kmetje. Sestavili so v nasprotju z rdečimi »zeleno armado«, ki šteje sedaj že krog 80.000 mož. Njihovo geslo je: Proč s komunisti in židi. Proč z revizijskimi Upravi in kmetom se je pridružila tudi cela divizija Čepoljevskoga v Ufi z 15.000 možmi.

LITVINSKA OSTANE NEUTRALNA.

Berlin, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Iz Varšave poročajo, da se je litvinska vlada še v zadnjem hipu obrnila na poljsko vlado s predlogi, kako bi se prenečela vojna med obeh državama. Litvinska vlada je s posebnim poto pozvala poljsko vlado, naj pošlje svoje zastopnike, da se določi med obeh državama meja. Litvinska bo zaenkrat prenehala z vojaškimi operacijami.

POLJSKE PATRULJE PRESTOPAJO ČEHOSLOVAŠKO MEJO.

Praga, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča iz Tešina da so poljske patrulje že večkrat prestopile čehoslovaško mejo. Čehoslovaška vlada je poljsko vlado opozorila, naj napravi tozadevno red.

BOLGARSKE VESTI O GRŠKIH GROZODEJSTVIH V TRACIJI.

Pariz, 3. sept. (Izvirno poročilo.) Po poročilih iz Sofije, ki na jih treba sprejeti z rezervno počenatjo Grki v zasedeni Traciji velika grozodejstva. Pobesili so že preko 6000 tracijskih Turkov. Mnogo tisoč tracijskega prebivalstva so napreli krvavo raznesarili, potem na postrelili. Možkim in ženskam režejo tezi, posiljevanja žen in deklet so na dnevnem redu. Prebivalstvo je oropano vseh živil, tako da je izbruhnila velika lakota. Bolgarska odposle vsled tega protestno noto antanti.

(To vest je treba sprejeti z vso previdnostjo. V Bolgariji so vedno še ljudje, ki se ne morejo sprijazniti z današnjim položajem in hiuskajo na novo vojsko v prvi vrsti proti Grkom. Verjetno je, da prihaja to tendenčno poročilo iz njihovih vrst. Ured.)

NAPAD NA TRŽAŠKO JETNIŠNICO.

Trst, 3. sept. (Izvirno poročilo.) Včeraj ponoči je napadla tolpa individuih ječo v Via Coroneo in postrelila stražnike. Napadalcji so izpustili iz ječe vse nictnike. Kakor se poroča, je napadalcem šlo pred vsem za to, da onprosti iz ječe tistih zaprtih komuniste.

K sprejemu volilnega zakona.

Vendar enkrat! V četrtek je sprejelo Narodno predstavništvo volilni red za konstituantno, še tekom današnjega dne se razpiše volitve. Vršile se bodo 28. novembra t. l.

Iz Beograda smo vajeli vseh možnih razočaranj in neverjetnosti. Kar je danes zakon, jutri se velja več, kar je danes sveto, je jutri za nič. Uverjeni pa smo, da ne bo imela nobena stranka, nobena vlada zločinskega poguma, da bi si upala tudi na teh sklepih kaj spreminjati.

Tako gre h koncu prvi perijoda naše svobode in našega ujedinjenja. Perijoda, ki je tako veličastna, tako mnogo obetajoča, prihaja, ki pa sedaj ključno končuje. Nečeta so razočaranja, ki smo jih doživeli v nji, nečeti grehi, ki so jih zakrivali naši poklicani in nepoklicani politiki in drugi voditelji v tej dobi nad narodom in domovino. Da smo kljub temu danes na boljšem, kakor smo bili v prvih mesecih, in na boljšem, kakor so vsi naši sosede, je najbolj prepričevalen dokaz, kaka mogočna življonska sila je v našem ujedinjenem narodu, kake sijajne bogastvo v naši domovini. To nas potrjuje vedno z nova v naši veri v boljšo bodočnost naroda in države.

Političji niso državni posamezniki ne narod. Če obsojamo prve, če ne smemo drugih. Če so bile naše vlade nemogoče, zakrknjene, če ne smemo proklinjati Jugos-

slavije. Kdor zabavila na državo in narod kot taka, je ali omejen ali zloben. Postavimo jima na čelo zmoežni in poštene ljudi, ki vlade in vladnih institucij ne bodo smatrali za korita za stranke in osebe, pa bo postala tudi naša lepa, bogata domovina drugačna.

V tem je velik pomen volitev v ustavotvorno skupščino. Današnji predstavniki so mnogo zagršili. Brez dvoma. A mnogo krivde jim nametavajo še po vrhu elementu, ki zabavljajo in kažejo na druge, da jim ne bi bilo treba priznati lastnih grehov. Manjši so ti grehi morda, a zato jih je tem več in v množici niso manj škodljivi od velikih grehov ministrov, predstavnikov in drugih.

Z volitvami mora biti konec temu razdirajočemu delu. Pometimo z ljudmi, ki so se izkazali kot nezmožni ali nepošteni zastopniki in voditelji ljudstva; premagajmo stranke, ki nimajo smisla za narod in državo. Pošljimo v Beograd ljudi, ki jim lahko zaupamo. Ljudi, od katerih pričakujemo, da bodo delali tako, da bomo vendar že začeli uživati dobroto in bogastvo naše osvobodene domovine. In potem jih v njihovem delu podpirajmo; delajmo tudi sami povsod in vedno tako, kakor zahtevamo in želimo od poslancev, ministrov in uradnikov. Po volitvah ne bo več pravice, samo zavajljati in proklinjati.

To bo velika pridobitev volitev.

NEMŠKA PROPAGANDA ZA KOROŠKO.

LDU Dunaj, 3. sept. Tulezemiški poročevalci listov so odpotovali z Dunaja na Koroško v obščitno cono A.

PREGLEDOVANJE BANKOVCEV.

Zagreb, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Ker kroži v prometu mnogo ponarejenih 80kronskih bankovcev, hodi že dva dni po zagrebških bankah policija, ki pregleduje bankovce. Med bančnimi in trgovskimi krogi vlada proti temu postopanju velik odpor.

ČEHOSLOVAŠKA VLADNA KRIZA.

Praga, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Kakor poroča »Čas«, se nahaja čehoslovaška vlada pred krizo. Nasprotja med socialnimi demokratii in narodnimi socialisti so se tako poostriila, da bodo slednji stopili iz vladne koalicije.

OGROMNO ŠTEVILO POLITIČNIH BEGUNCEV NA DUNAJU.

Dunaj, 3. sept. (Izvirno poročilo.) Po poročilih dunajske policijske direkcije se nahaja na Dunaju okrog 100.000 političnih beguncev in sicer Ukrajincev, Rusov, Nemcev, Srbov, Italijanov itd., med njimi 5000 Madžarov.

KABINET AVARESCU ODSTOPI.

Bukarešta, 3. septembra. (Izvir. poročilo.) Radi nezaupnice, katero je dobil Avarescu v parlamentu pri zadnjem glasovanju, je podal min. predsednik v imenu celega kabineta demisijo.

SPOŠNA STAVKA V ANGLIJI.

LDU London, 3. sept. Londonska konferenca angleške zveze rudarjev je včeraj sklenila, da se splošna stavka proglasi dne 25. septembra. Potrebna navodila so bila odposlana že včeraj.

ZA ZOPETNI SPREJEM ODPUŠČENIH ŽELEZNIČARJEV.

Zagreb, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Pri železniškem ravnatelju Frančiču se je zglasilo odposlanstvo železniških uslužbencev s prošnjo, da bi se sprejelo po zadnjem štrajku odpuščene železničarje v službo. Frančič je železničarjem izjavil, da se bo zavzel za to, da se sprejmejo zopet v službo one osebe, ki niso agitirali niti za štrajk niti podpisale poziva na stavko.

NOVI NAČELNIK SOVJETJSKE MIROVNE DELEGACIJE.

LDU, Poznanj, 3. septembra. Kakor naznanja ruska sovjetska vlada, bo Adolf Abramovič Joffe načeloval novi ruski delegaciji v Rigi.

REZULTAT NA OLIMPIJADI.

Amers, 3. septembra. Dosedajne nogometne tekme: Češka - Jugoslavija 7 : 0, Norveška - Anglija 3 : 1, Španija - Danska 1 : 0, Češka - Norveška 4 : 0, Holandska - Švedska 5 : 4. — Dosedaj dosežene točke: Amerika 216, Finska 95, Češka 90, Anglija 80, Francija 33, Italija 29, Norveška 11, Danska 9, Belgija 9, Češka 3.

ŽITNE CENE

Novi Sad, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Pšenica: Novi Sad 728—730, Vinkovci 729—731. Povpraševanje in ponudba slaba.

Borza.

Dunaj, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Zagreb 237—257 (včeraj 230—250), Budimpešta 98—108, Praga 418—444, Varšava 97—109, čehoslovaške krone 418 do 441, dinarji 90—1000 (včeraj 940—990). Povpraševanje po dinarju je še vedno veliko.

Curich, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Berlin 12.15, New York 609, London 21.66, Pariz 42.10, Milan 28.15 (včeraj 28.40), Praga 10.10, Beograd 22.50 (včeraj 21.50), Zagreb 5.65 (včeraj 5.40), Budimpešta 2.85, Dunaj 2.75, avstrijske žigosane krone 2.50.

LDU, Zagreb, 3. septembra. Borza: Devize: Berlin 210—215, Italija 495—500, London 375—395, New York 98.50, Pariz 715—735, Praga 175, Dunaj 40—40.25. — Valute: dolarji 94—96, carski rublji 120 do 132, francoski franki 700—710, napoleondori 370—285, marko 202—205, italijanske lire 480.

Zagreb, 3. septembra. (Izvirno poročilo.) Banka za Primorje 1100—1300, Es-kompa 1600—1650, Jadranska 2570 do 2580, Jugoslovanska 770—775, Ljubljanska kreditna 1200—1250, Riječka pučka 450 do 460.

Splošno zaupanje uživa »Jugoslovanski kreditni zavod« v Ljubljani, Marjitr trg 8 in Wolfova ulica 1. V sled solidnosti vodstva zavod lepo napreduje in je imel že samo letos nad 80 milijonov kron prometa ter ima že nad dva milijona jamstvene glavnic, kar je za mlad zavod vsekakor najboljša spričevila. »Jugoslovanski kreditni zavod« ima tudi veliko ugodnost v tem, da se je ustanovil še le lani in nima nič vojnih posojil, ki bi ga obremenjevala. Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 4% ter zaračunava obresti zelo kulantno. Priporočamo vsem »Jugoslovanski kreditni zavod«.

Volilni zakon sprejet.

118. sestanek narodnega predstavništva se je otvoril s čitanjem raznih prošni in pritožb, kakor se je glasovalo o zakonskem načrtu za volitve narodnih poslancev za ustavotvorno skupščino. Po debati poslanca Šmitrana, Korača in izjavi socialno-demokratskih poslancev je podpredsednik narodnega predstavništva dr. Ribar prosil poslance Petroviča, naj prebere novi volilni zakonski načrt. Poročevalec pravi, da je načrt revidiran, popravljen samo stilistično, vsebina pa da je ostala taka kakor jo je določila nar. skupščina. Zato predlaga, da se načrt ne čita, temveč da se preide na glasovanje. Nato se začne poimensko glasovanje o volilnem zakonu.

Poročevalec kliče narodne poslance po imenih. Ko je bil imenik prečitan, je izjavil podpredsednik dr. Ribar, da je glasovalo 166 poslancev, in sicer za volilni zakon 143, proti njemu pa 23. S tem je volilni zakon končno sprejet in dovršen.

Zbornica je potem pretresala poročilo verificacijskega odbora o odstopu poslancev Petelana. Sprejet je bil predlog, da se imenuje na Petelanovo mesto dr. Milan Korun, odvetnik iz Ljubljane.

Velik hrup je nastal po predlogu dr. Koruna, naj se postavi na prvo točko dnevnega reda prihodnje seje debata o vladni deklaraciji. Vesnič je predlagal, da se deklaracija ne stavi na dnevni red, temveč da se najprej glasuje o proračunskem zakonu. Po glasovanju o proračunu pride na vrsto lahko debata o deklaraciji. Prihodnja seja v petek.

Dnevni red te seje je: 1. volitev predsednika začasnega narodnega predstavništva; 2. volitev drugega podpredsednika narodnega predstavništva; 3. volitev tainika, ker je izpraznjeno mesto poslance Krnica in 4. volitev zastopnikov predsednika in podpredsednika narodnega predstavništva za državni odbor v znišilu člena 7. volilnega zakona.

§ 15.

Nesrečni paragraf 15. volilnozakonske osnove postala zakon in s tem se ustvarja vsaj za bližnjo dobo položaj, ki nas nikakor ne more navdajati z veselimi občutki.

Saj priznavamo, da leži v gotovem oziru nekaj opravičenosti v načelu, da na javno uradništvu ne uživajo pasivne volilne pravice. Majhne patriarhalne razmere, kakor so obstajale v gotovi meri v Srbiji od leta 1912, so zavalile vladajoče politične stranke, da so izvajale nemoralen pritisk na podrejeno uradništvo. Mi iz bivše Avstrije vemo, kako težko je državni uradnik ostal značilen in močan, zvest svojemu kulturnemu in narodnemu predprijemu. In kolikokrat je znala birokratska državna oblast prisiliti uradnike, ki so bili obenem politični funkcionarji, da so si služili na škodo blaginje naroda. Danes so se naše narodno-politične razmere zboljšale: pod kontrolo parlamentarizma in obče javne kritike bomo polagoma našli dosegati dejansko popolno svobodo prepričanja in vdalamo se trdnemu upanju, da se sliči dovoliki v novi dobi ne bodo ponavljali. Vrh tega pa ti stvarni argumenti danes niti ne igrato vloge, kajti za § 15. se navaša na primer razlog, da država ne sme dopustiti, da vrši uradnik dvoje »službe«. To naj bo argument danes, ko vidimo, da imajo bančni, trgovski in mnogi drugi funkcionarji po celo vrsto

opravil, med temi tudi državnih funkcij, nad katerimi se ne potlikamo!

Naravnost absurden pa je člen 15. ako pomislimo, da pripada pretežna večina jugoslovanske inteligence ravno skupini javnega uradništva. Ta inteligenca je bila glavni nosilec narodne ideje. Ta inteligenca je še danes, zlasti pri nas v Sloveniji, jedro misli narodnega in državnega udeležanja. Naše narodno edinstvo v popolnem pomenu besede se le nastala, pri tem nastajanju pa tvorijo bistveno ozročje ravno inteligenca. V nadaljino delo narodnega udeležanja se bo vršilo na velikem delu z intenzivnim sodelovanjem inteligence. Je torej skrajno nebolitično, ako jemljemo s členom 15. temu slovi možnost, uporabljati svoje duševne dobrine v splošni blagor. Kajti o tem ni dvoma, da se z odkrivanjem pasivne volilne pravice, uradništvu jemlje veselje do političnega udeležanja in s tem posredno do izrabe duševnih zmognosti.

Posebno obilježje dobi člen 15. pod vidikom dejstva, da te naše javno uradništvo že gmojni na največji meri degradirano. Sedaj, ko sledi materialnemu zapostavljanju še politično, se bo moralo uradništvo zares z ogorčenostjo vprašati, s čim je zaslužilo tako ponižanje.

Komur je res pri srcu napredek naroda in države, utrditev narodnega edinstva in slednjič socialna pravičnost, ta mora nabeti svoje sile, da vsaj konstituenta popravi, kar je zagrešilo provizorno narodno predstavništvo in njeza trilo kompromisno delo.

Reški problem.

Reška delegacija pod vodstvom dr. Sprigheittija je zapustila Rim in se je vrnila domov. Iz tega sklepa nekateri, da njena misija pri italijanski vladi ni uspela. Giotiti je bil z delegacijo opravil zelo nakratko. Usodo Reke je prepustil tamkajšnjemu narodnemu svetu, ki naj postopa po lastni uvidevnosti.

Kakšno vlogo igra italijanska vlada ta trenutek v reškem vprašanju? Ona nadaljuje politiko, ko to vsi poznamo že od lanskega leta, odkar je D'Annunzio zasedel Reko. Usodo Reke prepusti Rečanom. Z drugimi besedami se pravi, da prepusti glede Reke D'Annunziu proste roke.

Po drugi strani so zanimive vesti, ki se pojavljajo v časopisu, da je izjavil D'Annunzio neki visoki vojaški osebnosti, da zapusti Reko takoj po proklamaciji reške neodvisnosti. Tudi to je zopet nov vzval. Kam se misli D'Annunzio podati potem ko bo proglašena neodvisnost reškega mesta? Ali se misli vrniti domov, ali misli svoje pustolovščine nadaljevati po ostali Dalmaciji?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Ni pa dvoma, da postopa italijanska vlada kljub navidez indifrentnemu stališču, ki ga zavzema napram reškemu problemu, v sporazumu z D'Annunzиеm in njegovimi funkcionarji. Giotiti je izjavil, da naj uredi vprašanje Reke narodni svet sam, ni temati resno. Besede ministrskega predsednika so samo izgovor, s katerim se Italija pripravila na nove protizakonitosti zoper naše interese na ladjanski obali.

Pred par dnevi smo čitali, da bo naša vlada nastopila proti vsaki morebitni pustolovski italijanski eksperimentu v našem Primorju. Blizu se morda čas, ko bodo te besede morale postati dejanja. Po naši krivdi je padla Reka v roke pustolovca D'Annunzia; in zdaj ne bodi naša

naloga samo obrana ostalega ozemlja na ladjanski obali, temveč tudi pridobitev onega, kar smo po lastni nemarnosti izgubili. Reka mora postati zopet naša! To je edina rešitev tega vprašanja, ki jo more sprejeti jugoslovanski narod.

Skrita velesila.

Praški »Narodni Listy« prinašajo o delovanju Vatikana silno podučne podatke. Rimska kurija si je tekom vojne priporila s svojim prizadevanjem za mir med turji pri svojih nasprotnikih. Utrdila je svoj mednarodni pomen in vpliv in prevladala se celo vprašanje, ali bi se kurija lahko sprejela v zvezo narodov. Za ta sprejem si prizadeva posebno Angelini.

Vatikan si na vso moč prizadeva, da bi pridobil svoj stari vpliv. Ker je padla Vatikanska največja podpornica habsburška dinastija, cesar Vatikana ne more lahko preboleti. dela rimska kurija na to, da se mesto habsburške monarhije ustanovi druga država, ki bi prevzela yso dedščino bivše Avstro-Ogrske: zaščito vatičanskih koristi. Zato bi kurija pozdravila idejo, da se iz Bavarske, Avstrije in iz katoliškega Porenja ustanovi monarhija pod habsburžani ali makar pod Wittenbachovci. To bi odgovarjalo tudi italijanskim čustvom rimske kurije. Iz isteга vzroka podpira Vatikan tudi Polake. Vatikana ustanavlja baltičski blok proti Rusiji in Nemčiji.

V Beogradu dela kurija za sporazum z Italijo. (Ali dela tudi v Rimu za pravice Jugoslavije? Op ur.) Celom je kurija nenaklonjena, zato na podpira takozvani krščansko-Hortitijev režim na Madžarskem.

V orientu se križajo francoski in angleški interesi. Tam podpira kurija previdno obe politiki. Za terzalemskega patriarha je bil imenovan francosko orientiran Msr. Barlasina klub temu, da se je Anglija imenovali upirala. V Egiptu je bil pa imenovan za papeškega legata angleški dominikanec Courthier. Da bi pridobila kurija Anglijo zase, so dobili irski škofje na obisku v Vatikanu nasvet, da naj delajo za sporazum med Irco in angleško vlado. Po posredovanju Anglije je bil nadškof melbournski Mannix imenovan za kardinala zato, da bo na svojem mestu delal za spravljivo politiko. Kar stori Vatikan na Irskem za Anglijo, to napolncajo Angliji Vatikanu z delom za sprejem v zvezo narodov.

Voliv rimske kurije raste tudi tam, kjer ni katoličanstva. Od papeža je bil sprejet pred kratkim Mahomed Ali, ki zastopa 300 milijonov mohamedancev.

Tako se širi voliv papeštva po celim svetu. Bodimo nani pozorni tudi mi!

Beleške.

Travo sliši rasti.

Neki »Jugoslovani« piše v dunajski »N. F. Presse« o komunističnih uspehih pri občinskih volitvah v Srbiji. Mož razpravlja tudi o rezultatu občinskih volitev v Hrvatski in Sloveniji (1) Je pač izborni informiran o naših razmerah.

Minister se je izrabil.

Uradno se je poročalo, da je odstopal minister za finance Kosta Stojanović v Ljubljano, da inspicira finančne urade po Sloveniji. Uradno se je tudi poročalo, da se je gospod minister odpeljal že celo iz Zagreba v Ljubljano in neuradno

smo čitali, da je že v Ljubljani. A nema ga. Ne v Ljubljani, ne v Zagrebu, ne na potu. Neuradno zopet zatrdilo, da je še vedno v Beogradu. In zdaj ugani, kje je pravzaprav. Da, da, taka je naša beogradska vlada vsa. Nikdar ne veš, kaj hoče, kaj dela: nikdar ne moreš verjeti, če je res, kar razglasa v svet.

Kriza ruske revolucije.

Pod tem naslovom piše »Beogradske dnevnike«, da je ruski bolševizem dosegel vrhunec kritičnega položaja. Ljeningov poziv mednarodnemu proletariatu za svetovno revolucijo ni rodil uspeha. Predlog, naj se evropski sindikalni proletariati Evrope pridruži III. internacioni-

nali, je propadel. Z njim pa je propadlo tudi upanje na svetovno revolucijo. Zato ne orestaja moskovski vladi nič drugega kakor da sklene kompromis s socialističnimi revolucionarji, ki imajo v Rusiji za seboj ogromno večino kmečkega ljudstva. Bolševiki so baie že stajali v stik s socialističnimi frakcijami, da bi se z njimi sporazumeli glede sestave koalicijske socialistične vlade. Socialistična večina s Čaikovskim na čelu bi bila edina sposobna, da reši rusko revolucijo in da obnovi državo. Če se to ne zgodi, bo Rusija morala slediti Madžarski, v deželi bo nastala protirevolucija in po njej velika reakcija v Rusiji in celi Evropi.

Jugoslavija.

Nov vodja zunanje-političnega oddelka.

LDU Beograd, 2. sept. Za direktorja političnega oddelka v ministrtvu za zunanje posle je imenovan dr. Miroslav Janković, dosedanj opravnik na Dunaju. Dosedanji direktor političnega oddelka Svetozar Rašić je imenovan za prvega tainika pri poslanstvu v Parizu.

Bolgarija nam vrne železniški material.

Dunaj, 1. sept. (Izvirno poročilo.) Dunajski listi poročajo, da izroči 1. oktobra Bolgarska Srbiji ves železniški material, ki ga je Bolgarska med vojno zaplenila Srbiji. S tem dnem se prične tudi redni osebni in tovarni promet med obema državama.

Razna poročila.

Vtis Beneševoga govora na Dunaju.

LDU Dunaj, 2. sept. Večerni listi pišejo, da je govor češkega ministra za zunanje posle Beneša naredil v diplomatskih krogih na Dunaju ugoden vtis. S francoske strani se stališče dr. Beneša odobrava. Tudi tukajšnji italijanski krogi so s smotri male entente popolnoma zadovoljni. Proti Madžarski Italija sedaj ne more zavzeti nobenega stališča, ker v italijanskih krogih imenujejo madžarsko politiko blazno. Pod pritiskom male entente bo tudi Madžarska morala svojo politiko voditi mirneje. Tudi razmerje Italije do Jugoslavije se je z ustanovitvijo male entente izboljšalo, ker so politični odnosi Češko-slovaške napram Italiji prav dobri.

Za rusko-poljski mir.

LDU London, 3. septembra. Po vesteh lista »Daily News« je poljski zunanji minister Sapieha izjavil inozemskim poročevalcem, da se je poljska vlada sedaj prepričala, da si sovjetska vlada v resnici želi skrajnjega mira. Obe stranki sta našli podlago, ki bo omogočila, da se bodo porajanja vršila med enakopravnimi in ne kakor med zmagovalci in premaganci. Poljska vlada ne veruje, da bi se pojavile težkoče v vprašanju mej. Razoročitev je nemogoča, dokler se ne izvede v vsej Evropi. Nadzorstvo nad železnicami, ki vodijo v Nemčijo, ni izvedljivo, ker je Poljska samostojna država. Sapieha je končno sporočil, da so vesti o vojaških vplivih na Poljskem popolnoma brez podlage.

LDU London, 2. sept. Odgovarjajoč na noto sovjetske vlade od 26. avgusta, izraža Balfour svoje zadovoljstvo, da se je sovjetska vlada odrekla zahtevi ustanovitve poljske delavske milice. Obenem energično demantira vest, da bi bila angleška vlada priznala kot upravičen mirovni pogoj, da se omeji poljska armada na 50.000 mož. Izjavil je večkrat, da angleška vlada in parlament ne želita vojne proti sovjeto, da pa si prizadevata varovati poljsko neodvisnost.

Wrangel se umika.

LDU Pariz, 2. septembra. Po »Information« poroča »Chicago Tribune«, da se na severnem Krimu Wrangelova armada počasi umika pred silnimi bolševiškinimi na-

Predsednik bosanske dež. vlade v Beogradu.

LDU Beograd, 2. septembra. Predsednik pokrajinske vlade za Bosno dr. Srstić je bil poklican v Beograd, da sodeluje pri sestavi programa za potovanje regenta Aleksandra po Bosni in Hercegovini.

Napad bolgarskih roparjev.

LDU Beograd, 3. septembra. Ministrstvo za notranje posle objavlja uradno: V noči od 27. na 28. avgusta je skupina bolgarskih roparjev zadela ob oddelek naše obojne straže v okraju Kumanovo. Stranki sta se spopadli. Trije roparji so bili ubiti, dva sta pa pobegnula čez bolgarsko mejo. Naše straže niso imele nobenih izgub.

padl. Bolševiki so prekoračili Dnjepr in prišli v Kargo.

Boji na Irskem.

LDU Dublin, 2. septembra. Orožniki so začeli Belleghader, da maščujejo redarja, ki so ga ustrelili sinjalnovci. Skoro vse hiše v glavnih ulicah so razdejane.

Izročitev madžarskih ljudskih komisarjev.

LDU Dunaj, 2. septembra. Staatskorrespondenz poroča, da je više deželno sodišče na Dunaju glede več madžarskih ljudskih komisarjev in njihovih pripadnikov, katerih izročitev je zahtevala madžarska vlada, sklenilo, da ne uzodi izročitvenemu predlogu.

Za zborovanje zveze narodov.

LDU Zeneva, 2. septembra. Švicarska brzojavna agentura javlja: Za zadnje priprave za zasedanje zveze narodov v Zenevi so dospeli štirje člani tajništva zveze narodov. Vlada je prepustila zvezi narodov za čas zasedanja za 39 držav eno prostorno dvorano in 80 drugih dvoran. Vsaka država bo imela svojo dvorano.

Stavke.

LDU Wilkesbarre (Pennsylvania), 2. Stotisoč rudarjev je zaradi meznega zibanja jelo stavkati.

LDU Newyork, 2. septembra. 15.000 spobnih slikarjev, 3000 košlajačev in 2000 drugih delavcev je začelo stavkati, ker zahtevajo večje mezde in znižanje urnika.

Kirgizi so ustanovili samostojno republiko, ki obsega gubernije Semn palatinsk, Akmolinsk, Turgaj, Uralisk in del transkaspiske in astrahanske province. Sovjetska republika Kirgizov bo član sovjetske zveze Rusije.

Reparacijska komisija na Dunaju je radi izjave avstrijske vlade, da je pripravljena izpremeniti pogodbo s sovjetsko vlado v onih točkah, v katerih se ne bi skladala s sanžermensko pogodbo, razveljavila začasno ukinitve reparacijskih kreditov.

Komunistična eksekutiva Avstrije je vsled Ljeningovega poziva sklenila, da se udeležijo volitev v lastno listo.

Lancasterski izdajatelji listov so vsled tiskarske stavke v svoji grofiji izdali ultimatum, v katerem pretijo tiskarskemu osebju s popolnim izprtem, ako se takoj ne vrne na delo.

Gospodarstvo.

+ Za električno železnico preko Sv. Lenarta v Gornjo Radgono in od tam v Prekmurje se zavzemajo gotovi krogi. Kakor so že lansko jesen poročali listi, je neki švicarski inženjer že izdelal prvi načrt in proračun. Stroški so bili takrat preračunani še precej nizko.

+ Izvoz krompirja iz naše države je zaradi valutnih diferenc skoro nemogoč. V poštev prideva v prvi vrsti Trst in Dunaj. Tržna cena pa je na obeh krajih tako nizka, da zlasti vsled povišanja prevoznine naš krompir ne more konkurirati z drugim.

+ Finančni minister pripravila naredbu o regulaciji dmarškega tečaja. Minister upa, da bo ta naredba preprečila brezvestno borzno špekulacijo tujih bank.

+ Da se olajša izvoz blaga iz Jugoslavije, bo vlada v kratkem dovolila izvoz nekaterih predmetov brez zagotovitve valute. Tako se bo moglo izvažati vino, mineralne vode, sir, karbid, opoka i. dr.

+ Vozilno in tarife za prevažanje blaga so po vzorcu železnice zvišala s 1. septembrom tudi broderska društva v naši državi.

+ Finančni minister je odredil, da pri izplačevanju dnevnice za Švico velja 100 dinarjev 64 švicarskih frankov.

V Selu Poljen, okraj Kolubara, so našli premog zelo dobre kakovosti. Posebna komisija je preiskala ležišče in ugotovila, da se tam nahaja velika množina črnega premoga. Kopanje se bo kmalu pričelo.

+ Obdajanje stanovanj z nad tremi sobami uvede madžarska vlada. Davek bo državni in bo znašal za četrti in vsako nadaljnjo sobo po 1000 K na leto.

Zahtevajte »Jugoslavijo« v oseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!!

Peter Altenberg — Ivan Albrecht

Dve sliki.

Kako se rodi.

Bila je čisto majhna igralka polletnega gledališča. Je imela oči kot nebo in je gladovala.

»Rada bi Vam enkrat igrala Jeane Eyre.« je rekla mlademu pisatelju.

»Pridite k meni.« je rekel on.

»O.« je dejala, »mi dovolite?«

Pa mu je igrala.

Hvalil jo je in jo je spravil v srečno razpoloženje.

Poteli jo je poljubil. Jo prižel k sebi — — —

»Bog me obvaruj« je rekla in se je prepustila usodi.

Obdržala je svoje oči kot nebo. Je gladovala in je deklamovala Jeane Eyre. svojo najboljšo vlogo.

Proti koncu.

Solnčen jesenski dan — — — Na solncu toplota, vročina — — — v sencl mraz liki v kleti. Po vsem listu diši in po sveži vlažni zemlji. Na

obrežnih travnikih stoje kratke tanke proge, po barvi kakor solčnice. colchicum autumnale.

Rjav kadiji pastirli se kopileto v solčni luči — — —

Po beli cesti se pelle med temnorjavimi drobnicami v odprti ekvipaži volvoda s svojim sinom. Tigrov kožuh odeva njune noge. Ko se pripeljeta mimo malega pokopališča, ki se kopile v solncu, se globoko odkrieta.

Sluga na kozlu se prekriža.

Le debeli kočijaz sedi nepremično — — — ta je v službi. Na belo solčno cesto strmi, z jesenskimi listi — — —

Na vrtu neke vile cveto rdeče in rumene georgine.

Na klopi, v jesenskem solncu, sedi mlado dekle.

Dekle sanja: »Bodo li letos nosile okroglo izrezane plesne obleke?«

Georgine goje v vseh barvah — — — so harmonile kulture.

Na volvodskem vrtu stoje v gostih grmih, rdeče in rumenopisane,

bele in vijoličaste, rožnate in rlastordeče, kakor bordoško vino in zafran, liki žarenia planin in barva cineta — — —

Ekvipaža zanelte skozi križevata vrata od kovancega železa, z zlatimi rozetami: sluga skoči s kozla. Stari volvoda in mladi volvoda izstopita. Sluga se globoko priklone.

Le debeli kočijaz sedi nepremično. V belo solčnato alejo strmi, z njenimi jesenskimi listi — — — On je v službi.

Svetle breze vzdrtetvalo. V zraku kriče vrane »kraa — kraa!«

Georgine stole tod v vseh barvah, svetle bleste kakor surovo maslo. temne so medle liki baršun.

Visoko plemstvo in posestniki vil! Vi še posedate po vrteh v jesenskem solncu in se vozite v ekvipažah po deželnih cestah — — — Vi še smete piti zlate luči poslednjih jesenskih dni, vl. georgine in vrane — — — kraa!

Dnevne vesti.

— **Neznosne razmere orožnikov.** Ne samo vojak, temveč tudi orožnik nam pošilja od vseh strani obupna pisma, polna pritožb. Tako glede nedostatkov plač, kakor tudi glede čudnega postopanja z njimi. Mogoče, da je ta ali ona pritožba nekoliko pretirana, vendar pa se da iz celega razbrati, da se z orožniki, ki vršijo težke posele v teh abnormajnih časih, ne postopa tako, kot jim gre. Slovenski orožniki iz Bosne nam poročajo, da se počutijo tam kot postopači, ki jih nihče ne prizna in ki morajo opravljati posele, ki niso v nikakoli zvezi z orožniškim poslom. Mnogo jih je že vložilo prošnje za prenehanje v Slovenijo ali pa za odpust iz orožniške službe, toda vse zamani, ker grede vse prošnje v koš. Takšne balkanske razmere bi morale že vendar prenehati! Tudi orožnik je človek. Vrh tega pa so orožniki sedaj, ko je vojna ustvarila toliko zločinov, bolj potrebni, kot kedaj prej. Ako hočemo, da bodo orožniki na svojih mestih, je treba drugače z njimi postopati.

— **Avstrijska uradna blusa odpravljena.** Minister za pošto in brzojav je odredil, da morajo poštni uradniki s svojih bluz odstraniti vse znake, ki spominjajo na avstrijsko pošto službovanje. — Gospod minister se nas včasih vendarle spomni. Zadnjič nas je celo v Službenem listu javno pohvalil za vestno službovanje. A gospod minister, z lepimi besedami se ne sili prazni želodci! Capito?

— **Število jugoslovanskih otrok na ameriški prehrani.** American Yugoslav Relief tavlja, da je American Relief Administration European Children's Fund prehranjeval v mesecih junij, julij in avgust vsega skupaj 50.000 jugoslovanskih otrok.

— **Potovanje v Grčijo in Veliko Britanijo.** Po sporočilu ministrstva za notranje zadeve je za potovanje v Grčijo ali skozi Grčijo potreben samo vizum s strani grškega diplomatskega ali konzularnega zastopništva v Jugoslaviji. — Glede potovanja v Veliko Britanijo je britansko poslanstvo v Beogradu poslalo ministrstvu za notranje stvari posebno navodilo, zlasti glede potovanja podanikov bivših sovražnih držav.

— **Obravnava proti bivšemu črnogorskim generalu Vešoviću.** Prične se dan pred beograjskim sodiščem I. instance. Vešović je obtožen veleizdaje, ker je v dogovoru z Italijani skušal izvesti prevrat v Črni gori v škodo naše države.

— **Slušatelj filozofske fakultete v Ljubljani** se opozarjajo, da je treba vložiti prošnje za podporo na poverjenstvo za uk in bogočastje do 10. t. m. Prošnje je treba kolkovati s kolki za 3 dinarje in jim priložiti ubožno izpričevalo, potrjeno od davčne oblasti, ter zadnja kolokvijska izpričevala.

— **Polovanje na tehnični visoki šoli na Dunaju** traja od 1. do 20. oktobra. Tulezenci se sprejmejo samo, ako bo dovolj prostora in ako jim policijsko ravnanje dovolji prebivanje na Dunaju za dobro šolskega leta.

— **V ministrstvu za trgovino in industrijo** so imenovani pri upravi za zaščito industrijske svojine za inšpektorja dr. Janjo Šuman, za tajnika I. razreda Fran Cigoj in pri ministrstvu samem za pisarja I. razreda Pavel Pregelj.

— **Pri našem poslanstvu v Varšavi** je imenovan za tajnika V. razreda dr. Ljudevit Koser.

— **Umrl je v Gradcu** predvčeršnjem izdajatelj in glavni urednik lista »Grazer Montagszeitung« dr. Robert Withalm v 63. letu svoje starosti.

Ljubljana.

— **Dramska sekcija ljubljanske dijaške organizacije »Preporod«** je o priliki kongresa v Varaždinu 28. avgusta vpriporila »Divjega lovca« v narodnih nošah. Igra je nad pričakovanje dobro uspešna, zakar gre posebna hvala režiji gospoda Debeve. Igralci so svoje vloge izbornostno rešili. Slovenska igra je na publiko zelo učinkovala.

— **Veliko vrtno veselico** na Kozlerjevem vrtu priredi 5. t. m. ZIJ. Sodelujeta zvezna godba in pevski zbor.

— **Vse lastnike psov** opozarja ljubljanski magistrat ponovno, da gledajo na to, da imajo psi torbe. Vsak prestopnik, ki bo naznanjen po policijski straži, se bo kaznoval z visoko denarno kaznijo oziroma zapornim in pa z oddajo psa mestnemu konjercu.

— **Umrl je v Ljubljani** g. Pirc iz Kranja. Truplo ranjakega se prepelje v Kranj. Pogreb se vrši danes od 4. do 5. ure v Kranju s kolodvora na pokopališču.

— **Križeva pot invalida.** Jerovšek Groza iz Zagorja pri Smledniku je betežen invalid. Prestreljeno ima desno oko, dalje nosi na temenu veliko rano, ki mu je povzročila pretes možganov. Invalid pa je imel te dni s policijo neprimenosti. S kole-

som je bil zavozi v Lattermannov drevored. Stražnik ga prime in ker ni imel nikakoli izkazil, hajdi na stražnico. Tudi tu se ni mogel izkazati. Tedaj so ukrenili, da invalida izpuste, toda kolo pridržijo toliko časa, da doprinese dokaz svoje identitete. Pozneje je neki zidar njegovo osebnost z vso svetlostjo potrdil, nakar so invalidu vrnili kolo in mu dali policijske nauke, kako mora po Ljubljani voziti. Odnese se jo peš.

— **Roparski napadi v Lattermannovem drevoredu.** Vedno pogostejše in številnejše so pritožbe prebivalstva o nočnih roparskih napadih v Lattermannovem drevoredu. Ta drevored je ponoči zelo slabo razsvetljen. V sredi drevoreda vlada črna tema in ni čudno, da se po tem drevoredu in bližnji okolici plazijo sumljive sence, ki preže na svoje žrtve. Nekateri pripovedujejo, da je vodja teh napadov neki civilist v družbi z neznanim vojakom. Običajno se čujejo razni pritaženi glasovi in sikanje. Čujejo se rezke besede: »Gospodine, stoji, Hali! Hop!...« Te dni je bil na ta način eropan neki železniški uradnik A. P. Vračajoš se pozno v noč iz Šiške proti Ljubljani je prišel uradnik v temo Lattermannovega drevoreda. Tu sta ga obstopila neki visok vojak in neki civilist. Iztrgala sta mu srebrno uro, potegnili mu iz notranjega žepa denarnico z 1200 K gotovine. Nato sta izginila brez sledu v temo...

— **Aretacija.** Na Viču je bil včeraj popoldne 13letni deček Josip B. aretiran. Ze prvega avgusta si je izposodil pri posejevalcu koles Jakobu Mrzlikarju kolo. Odpeljal se je z njim v Kranj, kjer ga je prodal nekemu Nemečku, sinu lastnika vrtiljarke za 100 kron. Mrzlikar je cenil kolo 1000 K. Mladoten deček je bil oddan sodišču.

— **Ukradeno kolo.** Včeraj popoldne je bilo iz veže hiše na Marijinem trgu, kjer ima svoj zobni atelje dr. Praumseis, ukradeno 3000 kron vredno kolo znamke »Waffenrade«. Kolo je bilo last Ivana Umeke, kaplarske godbe dravske divizije.

— **Jutri na Viču** na prilaznem vrtu g. Pavliča priredi čebelarstva podružnica veliko čebelarstvo veselico. Sodelujejo menegška društvena godba. »Spored originalen: čebelnj in medeni srečolov. Točen pristne medicine. Prodaja medu, ki se bo med veselico točil iz satovja. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 4 K. V slučaju slabega vremena se vrši prireditev 8. t. m. na praznik z istim vspeškom.

Maribor.

— **Mariborska mestna elektrarna** je s prvimi t. m. zvišala cene električnemu toku od 8 na 10 K za kilowaturo.

— **Dospel ameriški sladkor** se prodaja na izkaznice od včeraj naprej in sicer po 49 K kg. Na osebo pride 60 dkg.

— **Živinski seimi.** Vsled ministrskega dovoljenja se bodo vršili v Mariboru vsak mesec goveji in konjski seimi, in sicer vsak drugi in četrti tork v mesecu. Svinjski seimi bodo vsak netek.

— **Poskušeni samomor.** 50 letno vdovo Jožefo Kep, služkinjo pri družini Welker v Gajevi ulici 7, je nena gospodinja v torku hudo oštelila, ker to je zadržala, da je dala nekemu siromahnemu dečku laice. Služkinja si je to vzela tako k srcu, da je v samomorilnem namenu skočila v Dravo, toda rešil jo je iz vode upokleni general Stramlitsch, ki je lovil v bližini ribe.

— **Tatvine.** Čevljaru I. Kroisu je bilo med povivanjem v Pobrežju od nekega vinskega brata ukradenih 2000 K, ki so jih našli pozneje na bližnji nivi. Storila so spravili pod ključ. — Ivanki Bračko na Aleksandrovi cesti 6, so neznan zlikovci odnesli večjo množino perila v vrednosti preko 1000 K. — Emilu Schur, zasebnemu uradniku v Götzovi pivovarni je bilo 2. t. m. proti večeru ukradeno iz stanovanja v Krčevini 118. kolo znamke Velo-Romblor-Spezial št. 108.367. Kolo, ki je v dobrem stanju, velja več nego 2500 K. — Marili Rola iz Ruške c. 22 je bila v četrtek popoldne med opravljanjem pobožnosti v frančiškanski cerkvi ukradena poleg nje stoeča košara z 32 K. — Ani Polančec iz Frančiškanske 12 je neka Ivanka Habianič iz Gruškova pri Ptutu, medtem ko je prenočevala v njenem stanovanju, odšla s silo kovčeg in ukradla iz njega 100 K.

Celje.

— **Umrl je bivši podpolkovnik** pri prejšnjem 87. pešpolku pl. Klimbacher v 87. letu starosti.

— **Dramatično društvo** priredi v nedeljo ob 8. uri zvečer in v torek pred praznikom ob istem času v mestnem gledališču burko »Zlodejeve skale«.

— **Amerikanski sladkor** se prodaja te dni pri aprovizaciji v Celju. Prvotno se je govorilo, da bo cena temu sladkoru od 15

do 20 kron, sedaj pa stane 47 kron kg. Na osebo je določeno tri četiri kilograma. Tudi drugega sladkorja raznih kvalitete je v mestu dovolj in se cene istemu od 58 do 60 K.

— **Vedno lopeše** dobiva naše mesto pod slovensko upravo. Pričelo se je popravljanje cest. V zelo slabem stanju je bila Vodnikova ulica, ki je zdaj urejena, in ravnotako je zadobila popolnoma drugo lice Prešernova ulica, ki je sedaj vzdignjena in zdravna. Tudi poslopje Jadranske banke na oglu Kralja Petra ceste bo v kratkem dogotovljeno in podružnica Jadranske banke se preseli potem v prostore nekdanje kavarnе »Merkur«.

— **Griza razsaja** zelo hitro po krajih od Celja proti Laškemu ter v rudniških krajih Brezno-Hudajama. Skoro vsak dan umre po osebo. Da se ta epidemija tako zelo razširja, je vzrok, ker se ljudje ne držijo zdravniških predpisov.

— **Obiranje hmelja** okrog Celja in po Savinjski dolini je v splošnem končano in se obirali vračajo že na svoje domove. Letina vsled večnega deževja ni bila dobra.

— **Obilo sadja** prinesejo kmetje vsak dan na celjski trg. Cene bi bile še precej zmerne, da nimamo po mestu polno prekupevalcev, ki precej tega sadja pokupijo in istemu potem navilajo cene. Imamo v Celju neko tako firmo, ki tako pokupljeno sadje prodaja na treh in še več prostorih Glavnega trga po seveda zvišanih cenah. Treba bi bilo, da bi se oblasti malo za to pobrignile in zadevo spravile v red.

— **Vitanje pri Celju.** V našem trgu imamo še vedno stari nemškutarski občinski odbor, ki prav samolastno gospodari brez vsake kontrole. V tem odboru sedijo razni zagrizeni nemškutariji, ki mrzijo vse, kar je slovensko. Čudno se nam zdi, da okrog glavarstva še ni imelo prilike od prevrata sem ta občinski odbor priporočati deželni vladi v razpust.

Koroško.

— **Koroški Nemci** skličejo v nedeljo 5. t. m. v Velikovu shod. takozvani »Kärntnerstage«. Upamo, da bo ta ravnotako žalostno končal, kot zadnji v Gredinju.

— **»Südmärker«** je nabrala za koroški plebiscit 1 milijon 300 tisoč kron. S tem denarjem namevarajo zalagati v prvi vrsti avstrijske zaupnike v con A. Naj le razsijejo denar, uspeha itak ne bodo dosegli nikakega. Za Judežve groše pošten koroški Slovenec ne bo prodal svoje zemlje!

Primorje.

— **Italijani** rekvirirajo v zasedenem ozemlju. V zasedeno ozemlje se vrača doba, ki je bila za časa vojne v stari Avstriji. Civilni komisariat je razglasil, da se začne rekvizicija žita pri posameznih posestnikih. V logaškem političnem okraju se je rekvizicija že pričela, ostali okraji pa še pridejo na vrsto. Kakor poročajo, bo količina za vsako osebo še manjša kot je bila v stari Avstriji. Trda mora presti Italijanom za živila, da so se spravili na rekvizicijo v krajih, ki so v prihrani pasivni.

— **Preprečen vrom.** V podružnico Ljubljanske kreditne banke v Trgovskem domu v Gorici so hoteli te dni vlomiti Italijanski vlomilec skozi dva podzemeljska hodnika, ki vodita v kleti Trgovskega doma. Vlomilci so že dospeli do glavnih vrat, pa so jih stražniki pregnali.

Ljubljanska porota.

— **VLOM V RANZINGERJEVO SKLADIŠČE.**

Sestorica Ljubljancev, nedoraslih mladeničev, je od 15. marca do 1. aprila t. l. prirejela »nočne pohode« v Ranzingerjevo skladišče v Kozelj. Vdrl so v številne omare in zaboje, ki so jih shranile pri Ranzingerju stranke, ker niso mogle dobiti v Ljubljani stanovanja, ter odnesle velike zaloge perila, obleke in dragocenosti. Vlomilec so perilo prodali ter kupnino delili, pri čemur je prišlo enkrat celo do medsebojnih pretepov. Vsi obtoženci tatvino odkrito priznavajo. Obtoženci so bili obsojeni: 1 na sedem, 1 na šest, 1 na tri, 2 na eno leto in 1 na osem mesecev ječe. Obsojenec so kaznen brez ugovora sprejeli in jo takoj nastopili.

— **TATVINA USNJA V POLLAKOVI TOVARNI.**

Druga včerajšnja porota razprava je obravnavala tatvino usnje v Pollakovi tovarni. Vojni invalid Martin Dežman je moral zapustiti dom svojega bogatega očeta na Dolenjskem ter šel za trdim kruhom. Od Novega leta dalje je bil v službi pri Pollaku kot nočni čuvaj s tedensko plačo 280 K. Kot čuvaj je pomoči odnesel iz tovarne za 9700 K kož in čevljev. Porotniki so zahtevali k glavnemu vprašanju še dodatno vprašanje glede neprimenljive sile. Zahtevali je senat zavrnil. Porotniki so nato z osmimi proti štirim glasovi zaničali krivdo tatvine. Martin Dežman je bil vsled tega oproščen.

— **K POLOŽAJU NA DRAVELJSKEM KOLODVORU.**

O velikem požaru na prenikalnem kolodvoru v Dravljah nam poročajo še naslednje podrobnosti: Čim je požar izbruhnil, so demobilizacijsko blago varujoče vojaške straže oddale — bogve zakaj več ostrih strel. Projektili so frčali na vse

strani, zlasti pa v smeri proti Ljubljani. Tako se je dogodilo, da je ena svinčenka iz vojaške puške priletela na dvorišče voletrogovca z vinom Bollaia v Spodnji Šiški ter se zapčila v sod, ki je bil z vinom napolnjen. Zgodila pa se je tudi mala nesreča, ki bi lahko imela tragične posledice. Ravnotak projektile je ob času, ko je izbruhnil na draveljskem kolodvoru požar, zadela v Lattermannovem drevoredu pri pivovarni »Unione« gospodično Lucijo Borgeltovo. Gospodična je šla v spremstvu nekega gospoda in neke dame v smeri proti Šiški. Na gori omenjenem mestu jo je zadela svinčenka v levo zgornjo stran telesa ter jo ranila. K sreči svinčenka ni imela posebne moči, kajti zarila se je le pod kožo in jo je pozneje zdravnik v deželni bolnišnici vzel brez težav ven. Sprva so domnevali, da gre za kak napad, sedaj je ugotovljeno, da je prišla krogla iz smeri od Dravej.

— **Kakor smo že včeraj omenili,** je zgorelo tudi mnogo obleke, last tam zaposlenih delavcev. Nekaterim delavcem pa so obnem zgorele tudi večje svote denarja. Tako strugarju Snouju 600 K, nekemu drugemu delavcu 800 K in tretjemu celo 2000 K.

— **V vseh prizadetih krogih,** zlasti pa med železničarji in delavci razpravlja žalovno o krivdi in o odgovornosti za ogromno škodo. Železniško upravo dožde, da je zakrivila nesrečo v veliki meri sama, ker ni za varnost kolodvora ničesar ukrenila, čeprav je bila baže ponovno opozorjena na nevarnost ognja.

Aprovizacija.

— **Telečje meso.** »Vnovčevalnica za živilo in mase« oddala je za jutri in popoldne t. j. za 4. in 5. t. m. sledečim mesarjem svoja teleta v razprodajo in sicer: Bizilju, Lebnu, Ovirku po 5 teleč; Brecljniku, Cuzaku, Dolničar Francu, Kočarju, Rihtar star, in Zajc Francu po 4 teleta; Ahlinu, Ham Mariji, Dolničar Jožefi, Kastelicu, Kocjanu, Makovcu, Novaku, Novljanu, Petriču, Prezlju, Porenti, Rihtar ml., Zganjar Jožetu, Zganjar Antonu in Zupančiču po 3 teleta; Strukelju in Javorniku po 2 teleti. Kg sprednjega mesa bo veljalo K 18.—, zadnjega K 19.—. Vsaka stranka dobi največ en kilogram mesa.

Sport in turistika.

— **Innsbrucker Sportverein** v Ljubljani. V sredo in četrtek, 8. in 9. septembra, vsakokrat ob pol 18. uri se vršijo na prostoru

— **Ilirije ob državnem kolodvoru** internacionalne nogometne tekme med prvimi moštvili Ilirije in Innsbrucker S. V. Innsbrucker S. V. je prvak Tirolske, prvotredni klub ter je dosegel v prošli pomladanski sezoni lepe rezultate. Proti Wiener Sportklubu je igral prvi dan 1:3, drugi dan 1:5. Ker sta, po rezultatih sedeč, obe moštvi precej enaki, obetajo biti tekme jako zanimive in zelo napete. Vstopnina: sedež I. vrste 24 K, II. vrste 16 K, stojnišče 10 K, za člane in dijače (toda le v predprodaji) 6 K. Predprodaja vstopnic se vrši od ponedeljka naprej v drogeriji Kane v Židovski ulici in pri tvrdki Svetla, Mestni trg, za sedeže in navadna stojnišča, dijaške (članske) vstopnice se bodo pa za oba dni dobile pri blazinah na prostoru Ilirije v torek od pol 18. do pol 20. ure. Tekme se bodo vršile ob vsakem vremenu. Blagajne se odpro eno uro pred začetkom tekme.

— **Dirke za jugoslovansko prvenstvo** so bo udeležilo 30 tekmovalcev, 13 Hrvatov in 17 Slovencev. Med Hrvatji so znana imena Pavlija, ki je sedaj jugoslov. prvak, Sostarko, Sekulič in Vilešič, ki so se odlikovali pri dirki za koroško prvenstvo. Slovenci so postavili vse svoje boljše moči, zato bo boj zelo srdit. Dosedaj sta imela prvenstvo že dva Slovencev in sicer drugič in tretjič. Drugič si je priboril prvenstveno častno darilo Šiškovih, tretjič pa Gregi, ki ga pa štejejo tudi Hrvatje med svoje.

— **Cestna dirka za jugoslovansko prvenstvo** 1920 se vrši v nedeljo dne 5. t. m. na progi Zagreb-Ljubljana (143 km). Start v Zagrebu v nedeljo ob 9. uri in cilj v Ljubljani pri 2.400 km na Dolenjski cesti ob približno pol 3. uri popoldne. Udeležba tekmecev bo velika, kajti samo Slovenci se udeležijo s številom 18 vozačev, kateri so po večini člani kolesarskega in motociklistovskega kluba Ilirija v Ljubljani. Poleg navedenih pridejo v prvi vrsti še Hrvatji, ki so bili do sedaj na višku tega sporta, in Srbi. Na cilju bodo ob prihodu dirkačev promenadni koncert brez vstopnine.

— **Sportno zabavo** priredi povodom cestne dirke za jugoslovansko prvenstvo klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v nedeljo dne 5. t. m. ob pol 8. uri v dvorani hotela Union. Na sporedu je pozdrav hrvatskih in srbskih gostov (dirkačev), razdelitev daril za jugoslovansko prvenstvo in za propagandno dirko Ljubljana-Velikovec, srečolov, prosta zabava z godbo.

Mali oglasi.

Prodaja se:

STARE SLIKE

zelo dobro ohranjene prodam po primerni ceni. Vpraša se v Kolodvorski ulici, hotel »Triglavi«, pri portirju od 15. do 17. ure. 1650.

PRODAJO SE POSESTVA.

hiše, gostilne, vile, tovarne potom pisarne nepremičnin Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. Dopisi le proti znanaki. 1653.

POZORI

Važno za stavbenike. Imam več zgotovljenih štedilnikov 18x24 col, več železnih vrat za vsako porabo, 1 dobro ohranjen acetilenski aparat s cevmi. Ivan Zorko, ključavničar, Glince 220, Vič pri Ljubljani. 1654.

DVA ŠIVALNA STROJA

na prodaj. Eden je krojaški. Vpraša se pri Alfred Stadlerju, Ljubljana, Vrnska-ga cesta 8/II. 1616.

POZOR GOSTILNICARJI

Velik gostilniški avtomat (Musik-Orkestrion), ki svira 10 komadov, v dobrem stanju — in pripraven za gostilničarje na deželi — se takoj prodaja za K 15.000. Ogleda se lahko vsaki dan pri ravnanstvu tovarne cementa Zidanmost. 1626

CISTO SVINJSKO MAST

doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 1396

Kupi se:

VILA ALI HIŠA Z VRTOM V LJUBLJANI ali najbližji okolici, se kupi. Ponudbe po »Dome« na upravo tega lista. 1636.

TEHTNICO,

decimalko, se kupi do 500 kg, kakor tudi uteže. Ponudbe na Vido Bratovž & Co., Ljubljana, Sodna ulica 11. 1615.

Službe:

BILANCE ZMOŽNA KNJIGOVODKINJA, slovenskega in nemškega jezika v govorju in pisavi popolnoma večja, se sprejme. One z znanjem nemške stenografije imajo prednost. Le pismene slovensko-nemške ponudbe z navedbo plače pod »Tekstilna tovarna« na upravo tega lista. 1645.

STRUGARSKI POMOČNIK

se sprejme v trajno delo, istotam se sprejme tudi valenec. F. Rolina, strugar, Wolfova ulica 6. 1466.

TRGOVSKI SOTRUDNIK

starejša samostojna moč, izvežban v vseli trgovsko spadajoči stroki, tudi v lesni trgovini, z večletnim spričevalom, želi menjati dosedanje službo v kako večjo trgovino, tudi z lesom grem tud, za potnika, eventualno prevzameš filialko na račun,

najbližji v bližini večjega mesta na Štajerskem, Kranjskem ali Hrvatskem. Ponudbe z navedbo plače prosim pod »Samostojen 1920« na upravo lista. 1648.

— **ABSOLVENT DRŽ. TRGOVSKE ŠOLE** išče primerne službe v kakem denarnem zavodu ali kje drugje. Istočasno želi vstopiti deklica, ki ima veselje do trgovine kot učenka v trgovino. Prijazne ponudbe pod številko 1639 na upravo lista. 1627.

DEKLICA IZ BOLJŠE HIŠE.

ki ima veselje do učenja v trgovini s špe-cerijskim ali manjzanim blagom, želi stopiti v službo. Cenjene ponudbe pod številko 1639 na upravo lista. 1639.

RAZNO:

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril mlzarsko obrt in hočem postreči z vsakim delom po ugodnih cenah. Jam-čim 2 do 3 let. Se priporoča Ivan Andiovin, mizar, Gospodetska cesta, Kolizej. 1647.

IGLIC FRANC, krojaštvo,

Kolodvorska ulica 28, Ljubljana — preje Trst. Izdelovanje oblek za gospode in dame po vsakočasni modli ter uniformiranje. 1649.

ZAMENJA STANOVANJE!

Stanovanje (ena soba, ena kuhinja) v lepem položaju se zamenja eni družini, katera se preseli iz Ljubljane v Celje, ako ista odstopi dotičnemu eno tako stanovanje v Ljubljani. Odgovor na upravištvu »Jugoslavije«. Lenard Grifanec, kancelist pri fin. okr. rav. v Ljubljani. 1651.

ZAHVALA.

Gosp. Ivanu Dekaniču, operaterju kur-tilih očes v garn. bolnici v Ljubljani, se naj-topleje zahvaljujem za odstranitev istih skoraj brez bolečin ter ga vsakomur naj-to-pleje priporočam. — Josko Čeknik.

— **KUPUJE ČEVLJE IN GAMASE** le pri tvrdki H. Seljak Ljubljana, Prešer-ova ulica, kjer najceneje kupite.

— **Fotografski atelje »Ilirija«** Gospodet-ska cesta št. 4 (poleg kavarnе »Europe«) izdeluje vsa naročila v najkrajši izpeljavi. Slike za legitimacije izdeluje takol.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

Izvršuje najhitreje Hugon Hlošer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Kri-žanske cerkve.

ZENITNA PONUDBA.

Pošten fant, mirnega značaja, še ne 30 let star, z nekaj tisoč kronami premoženja, se želi seznaniti s poštenim dekletom, ki ima kako posestvo. Tudi vdova brez otrok ni izključena. Ponudbe se pošljejo na upravo »Jugoslavije« pod šifro »Srečja 1312«. 1652.

Gadje gnezdo

je najbolj izvrstno slovensko lesoposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko na malenkostno svoto 14 kron pri **"ZVEZNI TISKARNI" v Ljubljani.**

Tovarna lesnih izdelkov
VIDO BRATOVŽ & Co. Zg. Gamelno nad Ljubljano
ima večno v zalogi trdo politirane stole. Vprašanja je staviti na: Vido Bratovž & Co., Ljubljana, Sodna ulica št. 11. Telefon števil. 461 interurban. 1444

Trstje

za stropne izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih naročilih znaten popust. **Ant. Steiner**, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo). 771

50 vagonov

morske soli

v jutnjih vrečah rabim. Če ima isto kdo na razpolago naj nudi na **IVAN PAIČ — SISAK.**

Prver. vrstni cigaretni papir in stročnice znamke

„Altesse“

po najnižji ceni na debelo in na drobno priporoča trgovina **Ivan Benat, Ljubljana, Šelenburgova ulica.**

Kupim vsako količino drv za kurjavo

Ponudbe na: **Franjo Brinc, d. d. Karlovac ali Pavel Klemenec, Črnomelj.** 1406

Dva izurjena elektroinstalaterja

ki sta vajena izvrševati samostojno bišne instalacije, istotako tudi montažo omrežja na nizko in visoko napetost, se sprejmeta takoj. Plača po dogovoru. Event. stalna služba. Pismene ponudbe z izpričevali o dosedanjem delovanju vpsolati na uprav. tega lista pod „E. B. 31820“.

Po znižanih cenah!

Cigaretni papir
Cigaretno stročnice
Pisemski papir
Krema za čevlje
Toaletno milo
Solske tablete
ker drugo blago razpošilja vsako množino na debelo
ANTON ERKER, Ljubljana, Resljeva cesta 20.

Stavbeno podjetje Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6. se priporoča.

Zobni atelje

PAVEL VRANKAR
LJUBLJANA, Gledališka ulica
je odprt in ordinira zopet redno.

Blagovna tovarna pohištva

Sr. Jurij ob juž. želez., Slovenija
50% ceneje

kakor spleti more katerokoli podjetje v SHS izgotavljati

vsakovrstna mizarstva dela.

Celotna pohištva — notranja ureditev za hotele, letovišča — okvirji za okna i. t. d., i. t. d.

Po zelo znižani ceni, nova dvo-kolesa, plašči, zračnice, živalni stroji in vsakovrstni deli, karbitine svetilke, gorilci itd. — Sprejmemo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.

Pri **BATJEL-u, Ljubljana, Start trg 28.**

la apno

v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagone „AVA“ tovarna, Laško.

Cement

ROMAN SILIKAT PORTLAND doba-lja „AVA“ Laško.

Dobavi se vsak teden več vagonov živega apna

po znižanih cenah. Prevzame naročila na drobno in debelo **FRANC PODLAJ**, trgovec z apnom, Stranje pri Kamniku.

Ivan Mohorič,

1463 krojaški mojster
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6 se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor tudi popravila in obračanje oblek. Zogavlja se izborna in nagla postrežba. — Zdal je čas za popravila!

Sodarska zadruga v Železnikih
r. z. z. o. z.

nudi različnih vrst

sode

iz mehkega lesa, ki se rabijo za prevoz zelja, repe, sadja in drugih snovi. Sodi za zelje, rove in sadje so vedno v zalogi; drugo posodo se izdeluje po naročilu. 1462

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 30. julija 1920 opravila št. E. 38/208 se prodajo dne 6. septembra 1920 ob 9. uri

v Sadržajni 40 ozir. v občinski pisarni občine Dvor na javni dražbi:
1 zlata ura, 1 zlata verižica s priveskoma, 2 površnika suknena, 2 kapl, 1 jopca triko, 1 par rjavih čizmov, 2 britvi, 4 nove kose, 4 brisače, 1 žepni nož, marjaš karte, 2 kovečke, 1 italijanski bajonet, 27 vržink, 9 smodk itd. Reči se smejo ogledati dne 6. septembra 1920 v času med 9.—10. uro v Sadržajni pri Dvoru, Dolenjsko, ozir. v občinski pisarni občine Dvor.

Kr. okrajna sodalja **Žužembek, oddelek I.** dne 30. julija 1920. 1472

HROVAT & KOMP
LJUBLJANA
VEGOVA UL. 6
BRZGOJAVNI NASLOV: HROVATPORT

Nudimo la kranjski laneni firnež in pristno laneno olje v vsaki količini po najnižji tovarniški ceni.

Barve in kemikalije

Posilja se takoj in perijodno iz skladišča Maribor v prvovrstni kakovosti po najnižjih cenah:
prstene barve vseh vrst (Erdfarben), laki (Möbel, Email, Polirur, Leder, eisen-lack), Malerton, Gips, alabaster, lojvec (Federweiss), Bronzetinktur, zlata in srebrna bronza, Harttrockenöl, firnež na pozlatarje Mixton, Ofenstüber Bentalin, Brunolin sviht, mizarški lim, Wasser-glas, Karbolincum, kolofonija, medra galica, sol za konzerviranje, Abbeizmittel, Solak orange, Terpentín, med, čisti, Fussbodenlackfarbe, krema za čevlje s ter-pentinom, voščilo za čevlje, mast za vozove v skatljah po 1 in 2 kg, Galun kryst, boraks, gumijasti izdelki in razni drugi uvozni predmeti. Naroči se pri **Karol Galesch, Maribor.** 987

Znanec in prijateljem sporočamo, da je preminul, previden s svetotajstvi naš ljubljani

VLADIMIR PIRC.

Truplo rankega pokojnika se prepelje v Kranj, kjer se vrši pogreb danes popoldne med 4. in 5. uro iz kolodvora na tamkajšnje pokopališče.

Ljubljana-Kranj, 3. septembra 1920.

Soproga Štefi Pirc roj. Somazzi, mati Minka Pirc, sestra Nadina Šumi roj. Pirc, brat Alfonz Pirc.

Brez posebnega obvestila. Venci se hvaležno odklanjajo.

Pozor! Trgovci. Pozor!

„ILIRJA“ terpentinovno čisto, črno in rujavo duct. K 60—
„KEBROVO“ voščeno čisto, črno K 47—
„CIPULIN“ voščeno čisto, črno K 50—
„NERIN“ voščeno čisto, črno K 45—
„NERIN“ voščeno čisto, črno K 39—

1440 priporoča trdka

Osvald Dobeic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Pri večjem odjemu popust! — Solidna in točna postrežba!

Jos. Stopar
1467 manufakturna trgovina
Ljubljana, Dunajska cesta št. 5

Otvoritev naznanilo!

P. n. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril **fotografski atele**

ter sem p. n. občinstvu vedno na razpolago. Postregel bom p. n. občinstvu z najboljšim materialom in najsolidnejšo postrežbo.

Gvido Dolenc, fotograf, Kandija 20, p. Novomesto.

Sprejememo več spretnih raznašalcev in kolporterjev.

Zglasiti se je v upravnistvu „Jugoslavije“, Marijin trg št. 8.

Banka za pomorstvo

sa sjediščem na Sušaku-Rijeci (do uredjenja državnih granica u Bakru) osnovana je 12. februara 1920., sa temeljnom već uplaćenom glavnicom od K 10,000,000.

Zadaća je tog zavoda, da našoj državi pribavi što više pomorske to-naze i to direktnom kupnjom brodova ili sodelovanjem kod preuzimanja već postojećih i organizovanih parobrodarskih društava, da tako omogući redoviti, za našu trgovinu neophodno nužni saobraćaj sa inozemstvom.

Uz to je zadaća banke sudjelovanje kod uredjenja ribarskih poduzeća po modernim uzorima, čime je spojena dobava brodarskih brodova, čamaca, mreža itd., te uređja za konzerviranje ribe.

Da se omogući redoviti promet, mora biti na raspolaganje potrebna količina ugljena i ulja, što je danas radi sveopće nestašice vrlo otežano. Banka je zato osnovala jednu centralu, koja će biti snabdjevena tim materijalom iz tu- i inozemstva.

Zavod će imati na Sušaku-Rijeci uz bankovni i jedan odpremi odjel, te odjel za osiguranje brodova i tovara, a raspolagati će sa vrsnim stručnjacima za konstatovanje i regulisanje šteta na morju. Građnja jednog modernog velikog brodogradilišta sa potrebnim dokovima je također na dnevnom redu.

Izvanredna glavna skupština održavala se je u Bakru dne 8. jula o. g. i zaključila je jednoglasno, da se dioničarska glavica povisi prema potrebi na K 100,000,000—, jer taj pomorica ter po i primorcima osnovani zavod, mora preuzeti vodstvo od gore navedenih poduzeća.

Prvih 10,000,000 kruna uplatili su većim dijelom sami pomorci i pri-morci, te se nije otvorilo javno potpisivanje. Sada kad se radi o prvom po-višenju glavnice (za sada na 40,000,000) pozivlje se naš cijeli narod na

supskripcijo

koja se otvara za K 30,000,000 izdajem 75.000 novih dionica po K 400 nominale.

Ova emisija provesti će se ovako:
1. Posjednici starih dionica imaju pravo optirati na svaku staru dionicu jednu novu uz cijenu od K 440— po komadu i to samo onda, ako to pravo nameno ili pismeno prijave kod samog zavoda u Bakru najkasnije do 15. septembra 1920.

2. Novi dioničari dobili će dionice uz cijenu od K 480— po komadu, a mogu ih uplatiti do 30. septembra 1920.

3. Za sve dionice optirane in nove upisane, uplaćuje se kod potpisa K 140— po komadu, dok se ostatak mora uplatiti najkasnije do 15. oktobra 1920.

4. Nove dionice izručit će se podpisateljima, nakon po ravnateljstvu provedene repartije, uz predočenje uplatne potvrde najkasnije do 30. oktobra 1920 kod zavoda, kod kojeg je supskripcija obavljena.

5. Tko ne uplati drugi obrok do određenog roka, gubi pravo na dionice, a njegova uplata propada u korist pričuvene zaklade.

6. Za nedodijeljene komade povratiti će se uplaćeni iznos bes kamata. Prijave za upis novih dionica kao i uplate prima:

Banka za pomorstvo, Bakar.

Prva hrvatska štedionica u Zagrebu, te njezine podružnice u Beogradu, Osijeku, Vukovaru, Subotici i Sušaku.

Privilegovana zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu. Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani i njezina podruž. u Splitu. Prometna banka u Beogradu.

Bakar, 2. avgusta 1920.

Ravnateljstvo.

Zalepke za srečolov in šaljivo pošto
priporoča v najnoviji obliki

M. TICAR, LJUBLJANA.

Cosulich-Line

TRST—AMERIKA, New-Yo k-Buenos-Ayres—
1463 Rio di Janeiro, — Santos — Montevideo.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozni listov za potnike iz Slovenije edinole pri.

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Pozor! Pozor!

Naznanjam, da sem vsled podražanja železnice preselil svojo delavnico klobukov iz Domžal v Ljubljano, Slomškova ulica št. 27.

Alojz Janežič.

1464

Gradjevne čavle, čavle

za tračnice, skobe za podkove, brokvice u cipele

dobavlja u svako količini poštom i na vagone promptno

Češko društvo za proizvodnju brokvica i ekspera, s. o. i. Pizenj, Bendova ulica 17, Čehoslovačka.

1464

gonilnih jermenov

došla. — Dobavlja:

„DRAVA“ lesna trgovska in indu-

strijska delniška družba **Maribor.**

1352

DRIAY

Njegova kolinska voda,

njegov parium

Paris-Ljubljana. Je najboljši.

1464

OPEKA!

Glinasta najbolje kakovosti ter vseh vrst (običajna, utisnjena, prešana) ter zidna opeka, prvovrstna od glasovite tvornice **FRÖHLICH I BICHLER, Karlovac.** Opeka vedno na razpolago. Glavni zastopnik za Kranjsko **Janko Bračič, Metlika.**

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

1464

Ustanovljena leta 1831.

OBCNA ZAVAROVALNICA

(Assicurazioni Generali v Trstu)

1312

Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani: **Marijin trg — Sv. Petra cesta št. 2. v lastnem domu**

Zavaruje zoper požare na poslopijih, pohištvo in blago, tatinski vrom, škodo vsled pevaženja, požar in zvonov na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. Družba je izplačala za škodo nad poldrugo milijardo kron. Premoženje družbe znaša preko 550 milijonov kron.

Odgovorni urednik **Anton Pešek**, Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.